

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye genelinde "Seçim dönemlerinde sandık seçmen listeleri ve oy pusulalarının basımı, dağıtımı ve değerlendirilmesi sırasında oluşan problemleri tespit etmeyi amaçlayacak ve seçimlerle ilgili iddia edilen hile, kuşku, suiistimal konularını ve bunlarla ilgili düzenlemeleri ele alacak" Anayasa'nın 98nci ve İçtüzüğüümüzün 104ncü ve 105nci maddeleri gereğince Meclis Araştırma Komisyonu kurulmasını arz ederiz.

Kamer Genç
Tunceli
Kocaeli

Kemal Değirmendereli
Edirne Milletvekili

İhsan ÖZKES
İstanbul Mu.
Bülent Temo
Aydın Mu.

Refik Engin
Hatay Mu.

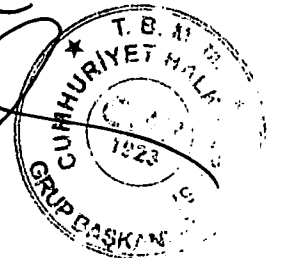
Haydar Akar
Kocaeli Mu.
Ranib Tapa
Anayasa Mu.

Mehmet Ali Ediboğlu
Hatay Mu.

Salih Hacı
Kocaeli Mu.
Crisen Mu.

Ali Rıza Özdemir
Mersin Mu.
Veli Apbaba
Adana
İst. Mu.
Dinçer

Haluk Özgür
Bilecik Mu.
Gürkut Akar
Adana
M. Mu.

A circular official stamp from Turkey. The outer ring contains the text "T.B.M. M. HALK PARTISI" at the top and "CUMHURİYET HALK PARTİSİ" at the bottom, separated by two stars. In the center is another circle containing the letters "CHP" above the year "1923". Two horizontal black lines are drawn across the entire stamp.

GEREKÇE

Seçimlerin temiz, sağlıklı, şaibeden uzak yapılması sağlıklı demokrasinin en temel kuralıdır.

Türkiye genelinde "Seçim dönemlerinde sandık seçmen listeleri ve oy pusulalarının basımı, dağıtımı ve değerlendirilmesi sırasında oluşan problemleri tespit etmeyi amaçlayan ve seçimlerle ilgili saptanan hile, kuşku, suiistimal edilen konularla gerekli düzenlemeleri ele alacak" bir Meclis Araştırma Komisyonu kurulması gerekmektedir.

Öncelikle, seçmen kütükleri düzenleme yetkisi 5749 sayılı yasa ile YSK'dan alınıp hükümetin kurumu olan Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğüne verilmiştir. Bu yeni düzenlemeler Anayasaya aykırı olup, yargı konusudur.

Uzun süreli çalışmalar sonucunda YSK'nın 2007, 2009, 2010, 2011 ve 2013 yılı yurtiçi seçmen kütüklerinden oluşturulan sandık seçmen listelerinde yer aldığı düşünülen şüpheli seçmenlere ilişkin bulgular olduğu değişik siyasi partiler ve sivil kuruluşlarınca halkla paylaşılmaktadır.

İddia ile ortaya konan çalışmalarda;

- Türkiye'nin nüfusunun yılda 1 milyon civarında arttığı, ancak 2000-2007 arasında nüfusumuzun 7 milyon artış olması gerekirken 2.7milyon arttığı, 4.3 milyon nüfusun belirsiz olduğu yer almaktadır.
- Sandık seçmen listelerinde eşleştirme ve karşılaştırmalarla ortaya çıkarıldığı savunulan çalışmalarda 2007 sandık seçmen listesinde yer alıp, 2009 seçmen listesinde olmayan toplam 1.949.274 şüpheli seçmen tespit edildiği yönünde savlar ortaya konulmuştur. Belirlenen bu şüpheli seçmenlerin sayılarının ise 81 ilin tamamında genel itibariyle nüfus sayılarıyla orantılı olarak dağılım gösterdiği iddiaları da paylaşılmaktadır.
- Ayrıca 2009 listesinde Türkiye genelinde tespit edilen bu 1.949.274 şüpheli seçmenin gerçekte yayınlanan adreslerde oturup oturmadıkları, örneklem yöntemiyle seçilmiş olan 2 büyük mahallede kontrol edilerek elde edilen verilerde hata payı olduğu, sonuçların düşük aralıkta değişebileceği belirtilmektedir.
- Buna ek olarak şüpheli seçmenlerden bir kısmının örneklemeye göre bir kısmının ise ilgili adreslerde oturmayan seçmenlerden oluşması savı bulunmaktadır.
- 2007-2009 yılları arasında sandık seçmen listesinden 667.000 seçmen düşmesi gerekirken, gerçekte 2.890.464 seçmenin düşürüldüğü, sonuçta beklenenin üzerinde düşen 2.223.464 seçmen araştırılmalıdır.
- Ayrıca 2007-2009 yılları arasında sandık seçmen listelerine normal olarak 1.590.000 seçmen eklenmesi gerekirken 7.697.208 seçmen eklenmiştir. Sandık

seçmen listelerine beklenin çok üzerinde eklenen 6.107.208 seçmen şüpheli bulunmaktadır.

- Kimi şüpheli seçmenlerin MERNİS'te kaydının olmaması iddiası bulunmaktadır. Örneklemeye göre 2007 sandık seçmen listesinde olup, 2009 seçmen listesinde bulunmadığı saptanan 837.837 seçmenin MERNİS sisteminde kayıtlı olup, olmadığına bakılmalıdır.
- Bir başka iddiada ise 2013 listesine eklenen bu 2.866.240 seçmenin, 2011 genel seçimi öncesinde 18 yaşından küçük olup da (12 Haziran 1993'den sonra doğanlar) 2013 sandık seçmen listesine eklenen 2.145.071 yeni seçmenden oluştuğu belirtilmiştir. Ayrıca, 2013 listesine eklenen bu 2.866.240 seçmenin 2.145.071'inin seçmen yaşını bu 20 aylık dönemde doldurmuş gençlerden ve geriye kalan 721.169 seçmenin ise daha büyük yaşlardaki kişilerden oluştuğu bildirilmektedir.

2011 ve 2013 arasındaki 20 aylık dönemde seçmen yaşını yeni doldurmuş bu 2.145.071 seçmen 12 aya oranlandığında, sandık seçmen listesine yıllık **1.287.043** gencin eklendiği anlaşılmaktadır.

Sonuçta, 2013 listesine gerekenin çok üzerinde eklendiği anlaşılan 609.240 seçmen kimdir, 20 aylık dönemde 2.866.240 yeni seçmenin listelere eklenmesi mümkün müdür gibi sorulara tatmin edici cevapların verilmesi kamuoyu adına oldukça önemlidir.

- Yine 2011 seçimlerinde; 52milyon 806 bin 322 seçmen var iken basılan oy pusulası toplam miktarı 69 milyon 163 bin 710'dur. 16 milyon 357 bin fazladan basılan oy pusulası bulunmaktadır. YSK sandıklara sandık oy oranının %10 fazlasını dağıtmayı öngörmüştür. 199 bin 207 sandığa dağıtılmış olan toplam oy pusulası 65 milyon 738 bine tekabül etmektedir. Aradaki 3 milyon 425 bin oy pusulası neden daha da fazla basıldığı ve sonrasında bu pusulalara ne olduğu bir başka şaibeli konudur.

Bu savlar demokrasinin vazgeçilmezi olan adil, şeffaf ve dürüst seçim ilkelerine uygun davranılmadığını veya YSK'nın seçmen kütüklerine yeterince hakim olmadığını göstermektedir. Bu doğrultuda yapılacak çalışmalarla aşağıda yer alan konulara açıklık getirilmesi gerekmekte ve ileri sürülen savların araştırılması ivedilik arz etmektedir.

Konular şöyledir;

A. **SEÇMEN LİSTELERİ İLE İLGİLİ**

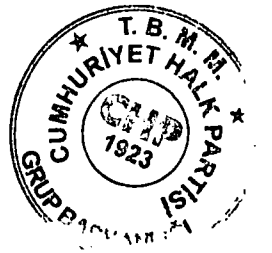
1. Nüfus sayımı belirsizliği
2. Seçmen sayısı belirsizliği
3. Seçmenin iradesi dışında başka bir adrese kaydırılması
4. Seçmenin kendi evine farklı isimlerin yazılması
5. Arsa ve metruk binalara seçmen yazdırılması

6. TC Kimlik Numaralarını değiştirmek ve sahte Nüfus Cüzdanı çıkartmak
7. Adres deęiřiklięini bildirmeyenlerin havuza düşmesi
8. Seçmen askı listeleri süresinin kısılęı
9. Yabancılar a oy kullandırılması
10. Ölülerin seçmen listesine ilavesi veya ölmüş kişiler adına oy kullandırılması
11. Yurtdışı seçmen kütüğünde olması gereken seçmenlerin bir kısmının yurtiçi seçmen kütüğünde de kayıtlarına rastlanması

B. SANDIK BAřI İLE İLGİLİ

1. Yardım amacı ile hücreye girip oy kullandırılması
2. Akıl hastalarına oy kullandırılması
3. TC Kimlik Numarası olmadan oy kullandırılması
4. Turnike sistemi
5. Oy sayımında pusulayı okuyanın yanlış okuması
6. Oy pusulasında okunanın yanlış yazılması
7. Oy pusulalarının toplamının yanlış yazılması
8. Bazı oyların iptal edilmesi
9. Evet mührünün durumu
10. PKK veya başka unsurların baskısıyla oyların kullanılmış olarak gösterilmesi
11. Sandık tutanağının sahte imzayla düzenlenmesi
12. Seçim sonucunda oy torbasının yolda değiştirilmesi
13. Sandık kurulunda görev alanların zamanında gelememeleri
14. Sandık görevlilerinin eğitimli olmaması
15. Sandıkta görevli bazı parti görevlilerinin başka parti tarafından yazdırılmaları veya etkilenmeleri

16. Bazı sandık görevlilerinin kumanya ve yorulma bahanesiyle oy verme yerini terk etmeleri
17. Sandık kurulunda üyesi olmayan partilerin oylarının paylaşılması
18. Seçmenlerin oy verme yerine gelirken tehdide muhatap olmaları
19. Gelmeyen seçmenler adına oy kullanılması
20. Sandık tutanağının kurul üyelerine bir imzalı örneğinin verilmemesi
21. Sandık başkanının itirazları dikkate almaması
22. Sandık başkanının yapılan itirazları tutanağa yazdırmaması

C. SEÇSİS SİSTEMİ İLE İLGİLİ

1. Programın kaynak kodları açık olmadığından, programın içeriğinin ne olduğunu anlamak mümkün değildir.
2. Donanım sistemi ve yazılım siyasi partilerin incelemesine açık değildir.
3. Bazı kurumlar sorgulama yapabilmesine rağmen siyasi partilere bağlantı ve sorgulama hakkı verilmemektedir.
4. Kullanılan güvenlik duvarı ve portal anahtarı CISCO'dur. Cisco'nun güvenliği konusunda ciddi endişeler vardır. İnternette Cisco Hack yazarak bu konudaki haberlere rahatça ulaşabilmek mümkündür.
5. SEÇSİS, üçüncü bir kontrol/güvenlik yazılımı ile korunmamakta, çalışmasının doğruluğu kontrol edilmemektedir.
6. İlçe seçim kurullarındaki donanımlar ve yazılımlar üzerinde herhangi bir denetim yapılmamaktadır.
7. SEÇSİS'e ait bir alt yapı olmadığından TÜRKTELEKOM/UYAP alt yapısı kullanılarak veri transferi yapılmaktadır.
8. İlçelerde sadece veri girişi yapılmasına rağmen, donanıma müdahale edilerek eklenebilecek korsan bir yazılım ile giriş sinyallerinin merkezi bilgisayara farklı olarak gönderilmesi mümkündür.

D. İLÇE SEÇİM KURULLARI İLE İLGİLİ

1. Tutanakların sisteme yazılması sırasında yapılabilecek yanlışlıklar
2. Bazı partilerin oylarının bir partiye aktarılması

3. Seçim torbaların kaybolması

E. İL SEÇİM KURULLARI İLE İLGİLİ

1. Tutanakların sisteme yazılması sırasında yapılabilecek yanlışlıklar

2. Bazı partilerin oylarının bir partiye aktarılması

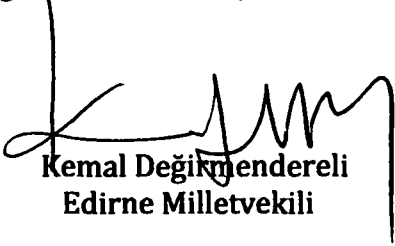
Yukarıda belirtilen sorulara cevap alınması, belirtilen savların doğru değil ise çürütülmesi ve önerilerin de alınıp değerlendirilmesine fayda sağlayacak bir Araştırma Komisyonunun önümüzdeki yerel seçim öncesinde ivedilikle kurulması büyük önem arz etmektedir.

ÖZET

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye genelinde “Seçim dönemlerinde sandık seçmen listeleri ve oy pusulalarının basımı, dağıtımı ve değerlendirilmesi sırasında oluşan problemleri tespit etmeyi amaçlayacak ve seçimlerle ilgili iddia edilen hile, kuşku, suiistimal konularını ve bunlarla ilgili düzenlemeleri ele alacak” Anayasa’nın 98nci ve İçtüzüğüümüzün 104ncü ve 105nci maddeleri gereğince Meclis Araştırma Komisyonu kurulmasını arz ederiz.

Kemal Değirmendereli
Edirne Milletvekili

GEREKÇE

Uzun süreli çalışmalar sonucunda YSK'nın 2007, 2009, 2010, 2011 ve 2013 yılı yurtiçi seçmen kütüklerinden oluşturulan sandık seçmen listelerinde yer aldığı düşünülen şüpheli seçmenlere ilişkin bulgular olduğu değişik siyasi partiler ve sivil kuruluşlarınca halkla paylaşılmaktadır.

İddia ile ortaya konan çalışmalarda;

- *Türkiye'nin nüfusunun yılda 1 milyon civarında arttığı, ancak 2000-2007 arasında nüfusumuzun 7 milyon artış olması gerekirken 2.7milyon arttığı, 4.3 milyon nüfusun belirsiz olduğu yer almaktadır.*
- *Sandık seçmen listelerinde eşleştirme ve karşılaştırmalarla ortaya çıkarıldığı savunulan çalışmalarda 2007 sandık seçmen listesinde yer alıp, 2009 seçmen listesinde olmayan toplam 1.949.274 şüpheli seçmen tespit edildiği yönünde savlar ortaya konulmuştur. Belirlenen bu şüpheli seçmenlerin sayılarının ise 81 ilin tamamında genel itibariyle nüfus sayılarıyla orantılı olarak dağılım gösterdiği iddiaları da paylaşılmaktadır.*
- *Ayrıca 2009 listesinde Türkiye genelinde tespit edilen bu 1.949.274 şüpheli seçmenin gerçekte yayınlanan adreslerde oturup oturmadıkları, örneklem yöntemiyle seçilmiş olan 2 büyük mahallede kontrol edilerek elde edilen verilerde hata payı olduğu, sonuçların düşük aralıkta değişebileceği belirtilmektedir.*
- *Buna ek olarak şüpheli seçmenlerden bir kısmının örneklemeye göre bir kısmının ise ilgili adreslerde oturmayan seçmenlerden oluşması savı bulunmaktadır.*
- *2007-2009 yılları arasında sandık seçmen listesinden 667.000 seçmen düşmesi gerekirken, gerçekte 2.890.464 seçmenin düşürüldüğü, sonuçta beklenenin üzerinde düşen 2.223.464 seçmen araştırılmalıdır.*
- *Ayrıca 2007-2009 yılları arasında sandık seçmen listelerine normal olarak 1.590.000 seçmen eklenmesi gerekirken 7.697.208 seçmen eklenmiştir. Sandık seçmen listelerine beklenin çok üzerinde eklenen 6.107.208 seçmen şüpheli bulunmaktadır.*
- *Kimi şüpheli seçmenlerin MERNİS'te kaydının olmaması iddiası bulunmaktadır. Örneklemeye göre 2007 sandık seçmen listesinde olup, 2009 seçmen listesinde bulunmadığı saptanan 837.837 seçmenin MERNİS sisteminde kayıtlı olup, olmadığına bakılmalıdır.*
- *Bir başka iddiada ise 2013 listesine eklenen bu 2.866.240 seçmenin, 2011 genel seçimi öncesinde 18 yaşından küçük olup da (12 Haziran 1993'den sonra doğanlar) 2013 sandık seçmen listesine eklenen 2.145.071 yeni seçmenden oluştuğu belirtilmiştir. Ayrıca, 2013 listesine eklenen bu 2.866.240 seçmenin 2.145.071'inin seçmen yaşını bu 20 aylık dönemde doldurmuş gençlerden ve geriye kalan 721.169 seçmenin ise daha büyük yaşlardaki kişilerden oluştuğu bildirilmektedir.*

2011 ve 2013 arasındaki 20 aylık dönemde seçmen yaşını yeni doldurmuş bu 2.145.071 seçmen 12 aya oranlandığında, sandık seçmen listesine yıllık 1.287.043 gencin eklendiği anlaşılmaktadır.

Sonuçta, 2013 listesine gerekenin çok üzerinde eklendiği anlaşılan 609.240 seçmen kimdir, 20 aylık dönemde 2.866.240 yeni seçmenin listelere eklenmesi mümkün müdür gibi sorulara tatmin edici cevapların verilmesi kamuoyu adına oldukça önemlidir.

- Yine 2011 seçimlerinde; 52milyon 806 bin 322 seçmen var iken basılan oy pusulası toplam miktarı 69 milyon 163 bin 710'dur. 16 milyon 357 bin fazladan basılan oy pusulası bulunmaktadır. YSK sandıklara sandık oy oranının %10 fazlasını dağıtmayı öngörmüştür. 199 bin 207 sandığa dağıtılmış olan toplam oy pusulası 65 milyon 738 bine tekabül etmektedir. Aradaki 3 milyon 425 bin oy pusulası neden daha da fazla basıldığı ve sonrasında bu pusulalara ne olduğu bir başka şaibeli konudur.

Bu savlar demokrasinin vazgeçilmezi olan adil, şeffaf ve dürüst seçim ilkelerine uygun davranılmadığını veya YSK'nın seçmen kütüklerine yeterince hakim olmadığını göstermektedir. Bu doğrultuda yapılacak çalışmalarla aşağıda yer alan konulara açıklık getirilmesi gerekmekte ve ileri sürülen savların araştırılması için komisyon kurulması ivedilik arz etmektedir.

